

УДК 7.06

ОСОБЛИВОСТІ ГРАФІЧНОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ЗМІСТУ ТВОРУ Г.СКОВОРОДИ «РОЗМОВА П'ЯТИ ПОДОРОЖНІХ ПРО ІСТИННЕ ЩАСТЯ В ЖИТТІ»

ПИЛИПЕНКО Кристина, КРОТОВА Тетяна

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
krotova_t@ukr.net

У дослідженні представлено результати процесу створення візуального образу твору, який відображає філософські роздуми Г. Сковороди щодо суті істинного щастя. У процесі роботи використано методи аналізу літературного твору, а також асоціативний та семантичний методи роботи з графічним матеріалом. Результатом роботи є проєкт обкладинки твору, що супроводжуватиме читача у заглибленні в філософський зміст тверджень видатного українського філософа.

Ключові слова: графічний дизайн, обкладинка, символіка, композиція, ілюстрація.

ВСТУП

Філософія дизайну та ілюстрації друкованих видань завжди стояла перед викликами виразити складні ідеї в доступній формі для розуміння. У цьому контексті графічний дизайн допомагає візуалізувати та розкрити філософські концепції через дизайнерські рішення. Філософські ідеї часто є абстрактними та складними для сприйняття, візуальні образи допомагають аудиторії краще їх усвідомити. Візуалізація абстрактних концепцій є ключовим елементом у спрощенні та передачі складних ідей через графічний дизайн.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є представлення результатів створення проєкту обкладинки до твору Г. Сковороди «Розмова п'яти подорожніх про істинне щастя в житті».

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Обґрунтуємо концепцію обкладинки твору. На нашу думку, акцент варто зробити на пріоритетності чорного кольору для візуалізації філософських парадигм. Саме цій довгій історії застосування «чорноти» присвячена книга М. Пастуро «Чорний: історія кольорової твердої палітурки» [1]. В цій роботі автор особливу увагу приділяє амбівалентній символіці чорного кольору, який іноді сприймається в позитивному значенні (родючість, смирення, гідність, влада тощо), іноді в негативному (печаль, гріх, біда тощо). І оскільки, навряд чи можливо говорити про колір ізольовано, ця «культува історія чорного» також частково є історією білого (з яким чорний не завжди поєднувався). Тобто орієнтація на емоційний дизайн є дуже важливою.

Підтвердженням цьому є дослідження Д. Нормана: «Попри те, що за інстинктивний рівень відповідає найпростіша й найпримітивніша частина мозку, вона чутлива до різних типів зовнішніх подразників. Усі ці подразники розпізнаються лише на основі сенсорної інформації: інстинктивний рівень неспроможний обґрунтувати рішення, порівняти ситуацію з тими, що траплялись у минулому. Починає діяти механізм, який фахівці з когнітивної науки називають «відповідність шаблонів» [2]. У контексті дизайну цей механізм відображається в тому, що люди реагують на стимули згідно з певними шаблонами, які вони вивчили та засвоїли протягом життя.

У дизайні це означає, що створюючи продукт, слід урахувувати ці шаблони та реакції на них, щоб зробити взаємодію з продуктом максимально привабливою для користувача. Враховуючи аспекти емоційного сприйняття та потреби забезпечення позитивного досвіду читача філософської літератури, було розроблено дизайн обкладинки до твору Г. Сковороди «Розмова п'яти подорожніх про істинне щастя в житті». Обкладинка виконана в червоно-жовто-чорних тонах, які сприяють глибоким роздумам. Зображення не деталізовані, щоб кожен елемент доповнював інший і створював цілісне враження (рис. 1).

Рис. 1. Проект дизайну обкладинки до твору Г. Сковороди «Розмова п'яти подорожніх про істинне щастя в житті»

На передньому плані розміщено невизначену кількість постатей, які сидять біля відкритих дверей старовинної хатини із солом'яною стріхою. Постаті зображені в напівтемряві, їхні контури та кількість чітко не визначені, але підкреслені червоним світлом, що виходить з-за дверей. Постаті символізують внутрішній пошук і прагнення до істини. Двері хатини відкриті, через них видно простір, що символізує перехід від внутрішнього до зовнішнього світу, від знань до дії. За дверима видно темряву, не освітлену сонцем, що підкреслює незвіданий шлях до істинного щастя. Назва розміщена

у середній частині обкладинки великими червоними літерами з жовтим світлінням. Шрифт підкреслює історичний контекст твору; колір шрифту – золотистий, щоб виділити його на темному фоні. Портрет та ім'я автора розміщено над назвою книги.

На іншій зворотній частині обкладинки зображено захід червоно-жовтого сонця, що охоплює всю сторінку. Сонце зображене великим і яскравим, символізуючи істинне щастя та просвітлення. Від сонця простирається річка, яка тече до глядача, символізуючи безперервний потік життя і знання. Річка зображена довгою, вона звивається серед пейзажу, підкреслюючи зв'язок між природою і людиною. На горизонті видніються висотні споруди, що нагадують багатоповерхівки, символізуючи поєднання старовини і сучасності. На цій частині обкладинки наведено заключні слова одного із п'яти персонажів – Григорія, якими можна позначити поєднання філософських думок з реаліями сьогодення.

ВИСНОВКИ

Проаналізувавши підходи практиків візуалізації та враховуючи особливості асоціативно-символічної складової сприйняття людини можна виділити ключові аспекти у розробці обкладинки до філософського твору:

- використання символів і метафор допомагає аудиторії асоціювати абстрактні концепції з конкретними образами;
- використання абстрактних форм, ліній та кольорів дозволяє відтворити відчуття певних емоцій або стану свідомості;
- абстракція може бути особливо ефективною у відображенні інтелектуальних або філософських концепцій, які важко передати словами.

На нашу думку, запропонована обкладинка створює візуально привабливий і символічну образ, що відображає сучасний погляд на сприйняття сутності твору Г. Сковороди.

ЛІТЕРАТУРА

1. Pastoureau M. Noir: Histoire d'une couleur Relié. Paris, 2011. 282 p.
2. Норман Д. Емоційний дизайн: Чому ми любимо (або ненавидимо) речі довкола нас / пер. з англ. П. Білак, С. Святенко. К. : ArtHuss, 2019. 304 с.

PYLYPENKO K., KROTOVA T. PECULIARITIES OF GRAPHIC INTERPRETATION OF THE CONTENT OF THE WORK BY H. SKOVORODA "CONVERSATION OF FIVE TRAVELLERS ABOUT TRUE HAPPINESS IN LIFE"

The study presents the results of the process of creating a visual image of the work, which reflects H. Skovoroda's philosophical reflections on the essence of true happiness. In the process of work, the methods of analysing a literary work, as well as associative and semantic methods of working with graphic material were used. The result of the work is a draft cover of the work that will accompany the reader in delving into the philosophical content of the statements of the prominent Ukrainian philosopher.

Key words: *graphic design, cover, symbolism, composition, illustration.*